

מסורת הש"ס

(א) מצותות דף טו. קדושין דף עב: גיטין דף טו. (ב) (לקמן) דף קסח: גיטין דף לז: (ג) סנהדרין דף ל. מצותות דף טו: (ד) (מסכתא סנהדרין פ"ה: (ה) (וש"פ חזק' מצותות טו.). (ו) (וש"פ חזק' מצותות טו: ד"ה ואלקנייה).

הגהות הב"ח

(ב) וְאִם דָּכָן גְּמֹר
הוּא כִּלְיָ וְכֵן כְּסֻמֶּךָ:
(ג) רַבִּינָם דִּי חֲדָשִׁין
לִיתָמָה וְכִי וְכִי עֲלִידוֹ
וְכִינְטָל וְכִי לְשִׁמֵּית אֶת הַקֶּרֶל
וְכִי כְּכִיל קוֹל מַעֲלָה
כְּכִילָה כִּלְי וְהִידָּחֵי עֵם דִּי
דִּר' אֲלִיסֹר וְכִל עֲטֵין כִּל
ר' אֲלִיסֹר כְּמִקּוֹס ר'
אֲלִיסֹר: (א) תוּס' דִּי
וְאִם רִי' לִיתָמָה וְהָא
דְּקָתָר: (ד) בְּאִדֵּר דִּלֵּין
עֲצֵר כְּחֹת מִתְּנִים:

מוסף רש"י

[illegible]

חזקת הבתים פרק שלישי בבא בתרא

ורש"ג סבר ערער טריי. בעינן אלץ במקום ערער אחד היי עד
נאמן להכשירו: ושא אמר ר' יוחנן. אי לימפרס היכא קאי: ופס
עליה קלא. קול בעמלא ולא עדות: ומוסאני. אמר הכהן עד שידקו
את הדבר שמעלה היא בכהונה. וכל זה יתור לשון הוא בלא שדקו
דבלא קול נמי מיתקנתא שמעמחא
שמיר וידא קול מתיקא מוסיחא וידא

ורשב"ב סבר ערער תרי ⁽⁶⁾ והאמר רבי יוחנן דברי הכל אין ערער פחות משנים אלא ערער תרי והכא במאי עסקין * כגון דמחזקינן ליה בבאבזה דהאי דכהן הוא ונפק עליה קלא דבן גרושה וכן חלוצה הוא ואחתיניה ואתא עד אחד ואמר דכהן ⁽⁶⁾ הוא ואסקיניה ואתו בי תרי ואמרי דבן גרושה וחלוצה הוא ואחתיניה ואתא עד אחד ואמר דכהן הוא ורבלי עולמא מצטרפין עדות והכא במיבש לזילותא דבי דינא קא מיפלגי ר' אלעזר סבר כיון דאחתיניה לא מסקינן ליה חיישין לזילותא דבי דינא ורשב"ב סבר * אנן אחתיניה ואנן מסקינן ליה ולזילותא דבי דינא לא חיישין מתקן לה רב אשי אי הכי מאי איריא חד אפי' בתרי גמי אלא אמר רב אשי רבלי עולמא לא חיישין לזילותא דבי דינא והכא בלצרף עדות קא מיפלגי ובפלוגתא דהני תנאי * ידחניא לעולם אין עדותן מצטרפת עד שיראו שניהן כאחד ר' יהושע בן קרחה אומר * אפי' בזה אחר זה אין כאחד ר' נתן אומר * שומעין דבריו של זה היום ולכשיבא חבריו למחר שומעין דבריו: ההוא דאמר לחבריה מאי בעית בשמי ארעא א"ל מינך זבינתה וקא שטרא אמר

קאמר ר' אלעזר אימתי אין מעלין ע"פ עד אחד הבא לבסוף בזמן שיש עליו עוררין שנים הפוסקין אותו הלכך לא מהני עד שני הבא לבסוף להכשירו להטעם עס הראשון המביא דאע"ג דליכא למימר דאמר מרי מסקינן לנהיה מרי פוסקין ואוקי גבירא אחוקיה ויהיה כשר אפי' הכי לא מסקינן ליה משום וילומא דבי דינא. והאי דאקומויה עשרא גיל פי עד אחד הבא להשביח הקול לאו וילומא דבי דינא הוא דמאי דאחמייה בשביל קול בעלמא הוא וכדי לחזור ולהעלותו אחר שיצדקו הדבר הורדטוהו הלכך פי הדם מקפי ליה ליכא וילומא אבל שרדטוהו על פי עדים מן הדין הורדטוהו ופי הדם מקפי איה וילומא: ואנן מסקינן ליה. ואי קשיא מרי ומרי ניינה ואמאי מסקינן ליה והא דאי ספק מרי אוקי מרי לבכדי מרי ואוקומיה אחוקיה קמייא דאקסוקוה על פי עד ראשון שיהיה נאמן דאחמי אין עוררין דאין לאו עוררין הוא: אי הכי. דר' אלעזר מיטש נאמא דבי דינא: דמאי איריא. עד הבא לבסוף דהתם אין מעלין משום וילומא בדקמיה מסמי' אין מעלין על פי עד אחד בזמן שיש עליו עוררין הא על פי שנים מעלין אפילו מרי אהו בכדי הדדי ומי בפעם שנים לריבי אלעזר לא מסקינן ליה: אלא אמר רב אשי דכולי עולמא כו'. והיינו אשלי דרבמי לגילי [והא]: והכא בלגרי' עדותן קפי מיטבני. ר' אלעזר אי מרפין עד אחרון עס הראשון הואיל ולא העידו שניהם כאחד כרגנן דפליגי דאריבי נתן אלל אם הוא שניהם ביחד היה מסקינן ליה ומוקמינן ליה אחוקיה קמייא דאחמי דאחמי דכאן הוא וליזילומא דאחי' שיינן ורשבי' (כו) נתן: דמי פנאי. ר' נתן ורבנן: דפנאי אין עדותן מלטרפת. אין נתן כאן כהאי מחלוקת דרבי יהושע בן קרחה ורבנן אלא קר' היא בריהא שלימה בשביליה וזו צורר (ומהדרין.) ומשום גררסא דסיפא נקט רישא: שפירא שניהם בפני הדד. את העדות אחוקי' ואמר כהני הלוחי ואחד ואמר כהני הודע לו עליו: אפי' כזה אחד וכו'. ואמר כיום ראשון לאו פלוגי מפלוגי מנה ואחד ואמר כיום שני ראיתיו גם אני שלום ממנו דמ"מ אמנה קא מקדיה. ומ"ק סבר אמנה דקא מקדיה הוא לא לא קא מקדיה הוא וה"ל לגבי מנה ח"י עדות ועממייהו מפרש כפייר כסאדרין [סא] מקדיה ומוקסבא: אין עדותן מוקסימא. והתקבל כפי' ואפי' ר' שניסא כחזה עד שיעידו שניהם כאחד כפי' ב"ד. ופלוגתא אחרתיה היא ולא ר' יהושע בן קרחה קאמר לא ור' אלעזר ורשבי' בפלוגתא דר"ג ורבנן פליגי: ר' נתן ואמר כו'. ועממייהו מפרש התם כפייר מקדא ומוקסבא:

זמר

לב.

והאמר רבי יוחנן ב"ר, וגרסה לר"י דר' יוחנן עיקר דבריו אהך משנה איתמר (א) ויחינו דקאמר דברי הכל היינו רשב"ג דר' אלעזר דליירו בעוררין ולהכי לא קא משני הכא ה"מ היכא דליכא חוקה דכשרות אבל היכא דליכא חוקה דכשרות לא אמר דמשני

בפ' עשרה יוחסין (קדושין דף עג:) גבי תלמידי חכמים לומר לה כהן דלמחמתין הבקא קאי וא"ת כיון דלמחמתין להבא קאי הרי פסול מיהי ההם וזכ"ל דגיסין (דף ע.) וסו' דלמא הא דקאמר ר' יוחסין מן דערער פחות משנים היינו משום דלמא עד אחד דמכשיר להו דהגמ' ידע דר' יוחסין מיהי דממסקי דלאא עליו קול שהוא בן גרובה וחל"כ הא עד אחד דמכשיר להסיר קול ואחו צי תרי כ"ו וזכאי"ג דאמר רבי יוחסין דלאן (ו) פחות משנים ואע"ג דעד אחד דמכשיר והקול נלתיבטוהו משארי שעד גרובו מן הקול חל"כ לא החזקה שהרי קול פוסל והעד אינו פוסל:

אין ערער פחות משנים. לא נא
לפוקי אלף דא אחד אבל
קול פוסל דמחשקין:
ונפסק עליה קלא ומהנייה. לאו
דוקא אחתיהי אלף כלומר
ממילא ירד דאי דוקא אחתיהי אמאי
למקריה ובה איכא וילוח דב"ד וליכא
למיתר ליכא וילוח אלף כשהורידו
ג' פעמים בשבתות מוכח דאפי'
כחול וימנא איכא וילוח א"ל הורדה
קאמר וליכא וילוח דב"ד אלף
היכא דהורידו על ידי עדות אבל
שח"י הקול וליכא וילוח:
ואתא עז כהרר ואסקיניה. ועז"ג

לאומרינן בפרק המגרש (גיטין דף פט. וסז) דלגא מבעטין קולא גבי גרושה
 לטקן משום דלית ליה תקנה אבל הכא דלי לא מסיקנא ליה פסול
 ועולם מבעטין אי נמי בתרומה דרבנן הקילו: **מן** בסבין ב"ה.
 דדוקא מרי כדדי מרי ואוקי בגרמא חאזקיה דמוחזק לן דלדין ביה
 ולא ותימה דלאמרינן בפרק המגרש בקדושי (דף קז.) גבי ינאי הניח
 יבובש ולא נמצא היכי דמי אילימא דתרי אמרי אישתבאי ותרי אמרי
 לא אישתבאי מרי ותרי ניטבו מאי חיות דסמכת אהני סמוך אהני
 ואמאי לא נמצא והשתא מאי קא פריך אדרבה אית לן למימר אוקי
 תרי כדדי מרי ואוקי בגרמא חאזקיה ואוקי ינאי חאזקת אמר דלא
 אישתבאי ופישן בקונו' דחוקת האם לא מהני להבשרי לא
 נאי לפי שאין עדים באין לפסול את האם לכהונה אלא להעד על
 נפלי ואין נראה לר"י דלמה לא יועיל חוקת האם לכן הוציא ואינו
 יכול להיות שפחה אסורה כשרה אם לא יהיה הבן כשר ועוד דהכא
 דלג על דבן עשרים לפסול מהני ליה חוקת האם להבשרי ונראה
 לר"י דהיינו טעמא משום דמסקינן ב' ד' אחין (יבמות דף לא.) וסז ד"ה
 (מרי) דכל מרי ותרי הוא ספיקא דרבנן והאם נמי היא ספיקא דרבנן
 להבשרי פריך האם סמוך אהני דמי דמדאורייתא אמרי' אוקי מרי
 להבשרי מרי ואוקי איתמא חאזקת מ"מ מדרבנן יו לפסולה וספיקא לענין
 בתרומה דרבנן הקילו להמירו דלא בגמרי חזקיה ואוקי חאזקיה
 דלמיר לעיל שנים אומרים מת וב' אומרים לא מת כו' אבל נשאת
 ואח"כ באו עדים לא תנא אע"פ דתרי ותרי ספיקא דרבנן היא
 דמדאורייתא אית לן לזקוקיה חאזקיה דלמיר אשת איש והיה לה לנאח
 אע"פ שנשאת אלא חד מעדים אוקי' דלמיר חזקיה דרייקא ומונכסא
 ומרעה חזקת אשת איש ואם תאמר כי איכא ב' עדים לא דייקא
 דליכא חומר בסופה דלמיר כהאשה רבה (סז דף פז.) וסז נשאת
 אלא ברשות מותרת לחזור לו ומפרש הכס דהיינו שנשאת בעדים
 וי"ל הולכי ומכחישיה ואם לא חזקה חומרל אס עמודא תחת בעלה
 טענות ברי שלה וזו"מ ב' אומרים מתגרשה וב' אומרים לא מתגרשה
 ואמאי לא תנא כנשאת ואח"כ באו עדים הלא לא דייקא דדוקא במת
 הוא דרייקא שיראה שמה יבא ויעזי הכל שלם מת ואינה נאמנת
 וזומר מתגרשה דשלם בפני מעשה ומעשה ועוד הייאק דאיכא
 עדים דקא מקשיה לו ומעשה ומעשה וי"ל דלענין ברי דייקא ומרע'
 חזקת אשת איש דלעולם יראה שמה ויחזו לו יפסלו בגבולות וזו"מ
 ואמאי דלא יעד כדאומר ברי ל' איירי מאי קאמר היא גופא כאשם
 תמלי קיימא קיימא ל' למימר כהטאת קיימא וי"ל דפריך אפילו זאמר
 מ"מ כשאשם קיימא ואין להלריך ובכתובות (דף ט. דף ק"ה) פירשתי:

מנא

עין משפט
נר מצוה

לג א ב מ"י פ"ב מהל'
 חסדור ביאה הל' טו
 סנה לחין קנב טושיס
 אהיס ס"י ג טפ"ד ז
 ל"ד ג מ"י פ"ד מהלסות
 עדות הלסה ב סנה
 פשין קט טושיס ח"מ ס"ל
 טפ"ד ז
 ל"ח ד מ"י שס הלסה ד
 ופ"ב מהל' חסדור
 ביאה הלסה טו סנה שס
 טושיס ס"ט טושיס
 אהיס ס"י ג טפ"ד ז

רבינו גרשום

[illegible]